

DELIBAČKA

Budapest

Iserkezési és kiadóhivatal: Novisad, Trg Gato-
vodijska 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137, éjféli 498. Szerkesztő: „Delibácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. OKTÓBER 20.

SZERDA

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, té-
vére 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár

Konföderáció

Az európai egyesült államok gondolata mellett felvetődött egyizben az utódállamok szövetkezésének gondolata is. Az első Briand hangoztatta; a másikat Benes, kik mindketten a legelőkelőbb politikusok sorából valók. Tény az, hogy a legtöbb elégedetlenség a nemzeti-
ségi és gazdasági határok helytelen meg-
vonása miatt jön létre; mert így egyrészt az anyagi megélhetés, másrészt a szellemi igények szenvednek.

A gazdasági határokat még lehetne pontosan megadni, még földrajzi szempontból is; a nemzeti határokat — legalább Európa keleti részén — lehetetlen földrajzilag pontosan meghatározni. Mivel emiatt vagy a gazdasági vagy a nemzeti érdekek szenvednek: nem marad más hátra, minthogy az államok kölcsönös türellemmel, jóakarattal olyan szerződéseket kössenek, melyek a határok miatt bekövetkezett gazdasági és nemzeti hátrányokat elsimítják. Kössenek olyan szerződéseket, melyek megindítják a gazdasági vérkeringést; a nagyobb kulturális közösségtől elszakadt kisebbségeknek adjanak kulturális szabadságot; ellenőrizhetik, de ne akadályozzák a szellemi érintkezést.

Reclus Elyzé, a nagy francia földrajztudós mondotta már körülbelül ötven év előtt: *Az Osztrák—Magyar monarchia nem maradhat meg úgy, amint most van; de Európának érdeke, hogy megmaradjon.* Ezt csak úgy magyarázhatjuk, hogy a nemzeti kérdés valahogy másképp kellett volna rendezni, de a gazdasági egységet fenn kell tartani. Ő volt a konföderáció első hirdetője.

Ausztria volt népbiztos, Zimmermann is arról tart előadásokat Amerikában, hogy a régi monarchia területe gazdaságilag egymásra van utalva. Fel kellene már egyszer hagyni avval a nemzeti imperializmus gondolatával, mely a többi fajokat erővel akarja beolvasztani. A lélek erejével, kulturális fölényvel kell hódítani: ez modern gondolat. Hassanak egymásra a kultúrák, azon csak gazdagíthatják egymást.

Valaki azt mondta egyszer, hogy a legtöbb zseni a Bánátban van; és ha egy pillantást vetünk az ottani viszonyokra, látjuk, hogy ott hét-nyolcféle nemzetiség él egymás mellett. Nemcsak gazdasági, hanem szellemi téren is igaz marad egyik nagy gazdasági író kijelentése: Hadd dolgozzanak, cseréljenek, tanuljanak, egyesüljenek, hassanak és visszahassanak egymásra az emberek, mert a gondviselés határozatai szerint okos kezdeményezésükből nem eredhet más, mint rend, összhang, haladás. Micsoda perspektívák nyílnának meg egy európai konföderáció előtt! Mert csak ember lesz az ember, bármilyen földön, bármilyen tájon; bár tanúja nyírózóóttban, vagy a pálmák alatt álljon — mondja a költő. — Igaz, hogy az ember lényegében, vágyaival és törekvéseivel ugyanaz mindenütt, de mégis természetesen találjuk, hogy a műveltség fokozódásával ezek az igények és törekvések is módosulnak. A műveltség fokát az jellemzi, hogy az embernek minél több tehetsége legyen kiművelve; és minden egyes kiművelt tehetsége igényt tartson annak érvényesülésére.

Igazán művelt emberről még a vallási ismeretek is egyéb műveltségének arányához mérten vannak kiművelve; mert az igazi tudó-

A parlament viharos ülésén szavazták meg a lakástörvényt

Az ellenzék hevesen támadta a törvényjavaslatot -- Királyi ukázzal nyitották meg az új ülésszakot -- Pasics Nikola tegnap Beogradba érkezett

Beogradból jelentik: A politikai életben a tegnapi napon nem fordultak elő jelentősebb események. Az érdeklődés a skupsztina ülése felé terelődött, ahol tegnap kezdődött a lakástörvény tárgyalása. Elsőnek Szimonovic szociálpolitikai miniszter szólalt fel, aki részletes exozében ismertette a lakástörvény szociális vonatkozásait. Hosszasan ismertette a lakásinség eredetét és következményeit, majd rámutatott arra, hogy a kormány minden igyekezete arra irányult, hogy a lakáskérdés igazságos megoldáshoz jusson. A Jeizalóg Hitelbank nagyobb összegeket bocsátott rendelkezésre a lakásépítő akcióra. Nagy gondot fordított a kormány a lakásbérekre is, amelyek érzékenyen sújtják a lakókat. A kormány mindazonáltal nem fordíthatott figyelmet egyes személyek érdekeire, mert kizárólag az állam érdekeit tartotta szem előtt. Ennek tulajdonítható be, hogy a törvényt egy évre meg kellett hosszabítani, bár többrendbeli koncessziót engedélyezett a háztulajdonosoknak. A lakáskérdés legnagyobb akadálya a lakásinség, amelyen az állam úgy akar segíteni, hogy új házakat építtet.

A szociálpolitikai miniszter után Goszár képviselő szólalt fel, aki megállapítja, hogy az új lakástörvény nem enyhíti a lakásinséget. A lakásprobléma ezzel a törvénnyel egyáltalában nincs megoldva.

Demetrovics Juraj megállapítja, hogy az új lakástörvény csak az állami hivatalnoknak nyújt védelmet, s egyáltalán nem fordít figyelmet az önkormányzati tisztviselőkre. Megállapítja, hogy a törvényjavaslatot nem tárgyalták le a bizottságban, hanem a miniszter diktandója alapján jött létre. A diktandótól a diktatúraig pedig nagyon közel az út. Végül Behmen képviselő szólalt fel s kijelenti, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el.

A délutáni ülésen folytatták a lakástörvény tárgyalását. Az ellenzék szóinkai heves jelenetek között kelték ki a törvényjavaslat antiszociális intézkedései ellen. Több ízben elkeseredett vitákra és zajos jelenetekre került a sor. Végül az elnök szavazásra tette fel a ja-

vaslatot, amelyet a többség elfogadott. Ezután az elnök felolvasta a királyi kéziratát, amellyel a régi ülésszakot bezárja és az új ülésszakot a mai napra hívja össze.

A parlament elnökségét a mai ülésen választják meg

A radikális párti klub tegnap délután ülést tartott, amelyen megejtették a jelöltségeket a parlamenti elnökválasztásra. Hír szerint a többség a régi elnökséget választja meg; míg az alelnöki széket a Radics-pártnak juttatja, amely Paszarics Józsefet, a volt közoktatásügyi államtitkárt jelöli az alelnöki tisztségre. A radikális párti képviselők az ülés után, amely este 8 órakor végződött, Pasics fogadtatására mentek a pályaudvarra.

Pasics tegnap Beogradba érkezett

Pasics Nikola tegnap este kilenc órakor érkezett Beogradba. A pályaudvaron a radikális párt vezetősége és hatalmas tömeg fogadta Pasicsot, akit lelkes ovációkban részesítettek. Pasics a pályaudvarról a lakására hajtott és azonnal pihenőre tért.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a radikális párt parlamenti klubja vasárnap, a főbizottság pedig október 28-án ül össze. Mindkét helyen viharos jelenetekre kerül a sor s az összeütközés a párt két frakciója között elkerülhetetlen.

Pasics környezetéből kiszivárgott hírek szerint a párt vezetője elégedetlen Uzunovic miniszterelnökkel, elsősorban a válság megoldása miatt, másrészt pedig azért, mert Uzunovic állítólag ellenezte Pasics kihallgatását a válság megoldása alkalmával.

Uzunovic helyzete tehát nem a legrőzsásabb, mert több mint valószínű, hogy Pasics a főbizottság ülésén szóba hozza Uzunovic magatartását. Egyébként pedig a kormány helyzetét nem tartják szilárdnak s ennek tulajdonítható, hogy mindezekig sem a demokráciát, sem pedig Korosec hívei nem mutatnak hajlandóságot a kormányban való részvételre.

mány azt eredményezi, hogy minél mélyebben hatolhatnak be a vallási igazságokba is. Az igazi tudomány ugyanis sohasem ellenkezik a vallási igazságokkal (példa rá egy Newton vagy Pasteur élő hite) hanem annak mélyebb megértését elősegíti.

Hiába akarják a vallást a közéletben visszaszorítani, De Maistre szerint a vallási kérdés ott van minden nagy társadalmi mozgalom mélyén. Vagy vele vagy ellene — de mindenestre álláspontot kell elfoglalni vele szemben. Még a szociáldemokráciának és a bolsevizmusnak is van vallási rendszere. — Nem indokolatlan tehát már tisztán kulturális szempontból sem, hogy úgy az iskolákban, mint az egyesületi élet terén a vallási irány-

zatoknak is meg legyen a mozgási szabadságuk.

Ha valaki nyíltan megakarja vallását vállalni joga van hozzá, hogy vallási alapon szervezkedjék. Nemzeti és szervezeti helyet foglalhat a legnagyobb istentagadó, káromló és vallásnyúló is. Miért ne szervezkedhetnek külön azok, akik közéleti és társadalmi működésük első kellékének tartják azt, hogy valamennyi isteni törvényt megtartsanak és annak megtartására vezessenek másokat is. A vallás előírja a polgári erényeket, s így ez tölti meg a nemzeti eszmét is tartalommal, s így a nemzeti fejlődés szempontjából is csak előnyös a vallási alapon való szervezkedés. Különösen most, mikor az állam és az egyházra jegyformán veszedelmes felforgató eszmék terjednek.

Több mint kilencven jelölt van a munkáskamarai vezetőség tizenkét helyeire

Melyik munkásszervezetek jelöltek a kamarába? — A független munkásszervezetek közül csak a famunkások adták le jelöléseiket

Mint ismeretes, a noviszádi Munkáskamarában legutóbb lejátszódott események folytán a különböző szakszervezetek megejtették jelöléseiket, amelyeket a miniszteri biztos már be is terjesztett a kormánynak a vezetőségi tagok kinevezése végett. A jelöltek névsorát egyelőre nem közlik a nyilvánossággal és csak a kinevezés után lehet megállapítani, hogy az egyes munkásszervezetek kiket jelöltek be a vezetőségbe.

Annyit azonban sikerült megtudnunk, hogy a szervezetek jelölteknek száma több, mint kilencven, de ezek közül mindössze 12 tag juthat be a vezetőségbe. A kormánynak teljesen szabad keze van arra, hogy a jelöltek közül azt nevezze ki, akit akar.

Az újonnan kinevezendő munkáskamarai vezetőtagok közé a következő munkásszervezetek jelölték tagjaikat: A bank- és magántisztviselők szervezete. A vas- és fémmunkások szervezete. A grafikai munkások, famunkások, élelmészeti munkások, molnárok és pékek, gyári munkások, szabók és a villanygyár munkásai.

A független szakszervezetekhez tartozók közül csupán a famunkások nyújtották be jelöléseiket, de több mint valószínű, hogy a listát elutasítják, mert a famunkások, dacára annak, hogy nem tartoznak a független szerveze-

tekhez, így vannak nyilvántartva és az összes független szervezetekkel együtt egységes szakszervezeti tanácsot alkotnak és szervezetüknek nincs is központja. Azonkívül a Munkáskamarába csak az utolsó napokban jegyezte be őket szabályellenesen a lemondásban lévő vezetőség.

A legérdekesebb ezeknek a szervezeteknek az egymásközi viszonya. Például a grafikai munkások az amszterdami internacionáléhoz tartoznak, de a jugászláviai vezetőség többsége 13:11 arányban inkább a független szervezetekkel szimpatizál, de sehol sincs velük együttes szaktanácsban.

A mostani jelöléseknél nem adtak helyet a független szakszervezeteknek, amelyek még nem nyilatkoztak, hogy hova tartoznak. Ezek a szervezetek: a független szabók, kereskedelmi alkalmazottak, borbélyok és kőművesek.

Az egyesült szakszervezetekhez tartozó szabómunkások és a független famunkások a jelölőlistával együtt előterjesztést is adtak be, amelyben a kinevezéssel szemben bizonyos feltételeket szabnak meg, amelyek tendenciája az, hogy a volt vezetőség felfüggesztését törvényellenesnek minősítik. Ezért nagyon lehetséges, hogy a minisztérium ezt az elcsapott vezetőséggel való azonosításnak minősíti és a két szervezet listáját nem veszi figyelembe.

A kinevezések előreláthatólag már a legközelebbi napokban fognak megérkezni.

A román királyné sajnálja fiát, de nem segíthet rajta

Newyorkból jelentik: Mária román királyné Newyorkba történt megérkezése minden feltűnés nélkül ment végbe és a várt ünnepélyes fogadtatás elmaradt. Ma este a királyné Washingtonba utazott. Newyorkból való elutazás előtt interjú adott az amerikai újságíróknak és azt mondotta, hogy kizárólag azért jött Amerikába, hogy két gyermekének megmutassa az Ujvilágot és köszönetet mondjon az amerikaiaknak azért a jóakarattért, amelyben Romániát részesítették. Amerikai utjának semmiféle hivatalos jellege nincs. Azokat a híreket, hogy utjának két gyermeke kiházasítása volna a célja, a királyné élesen cáfolta. Károly trónörökösét illetően a királyné úgy nyilat-

kozott, hogy nagyon sajnálja a fiát, de nem segíthet rajta. Károly súlyos hibát követett el és ennek következményeit most viselnie kell.

Washingtonból jelentik: Mária román királyné hétfőn este Newyorkból ideérkezett. A román királynét Cellogg államtitkár és felesége üdvözölte az amerikai kormány nevében. A királynét egy lovasszázad kísérte a román követség palotájá elé.

Washingtonból jelentik: A román királyné ma a román követségen ebédet adott, amelyen Franciaország, Olaszország, Lengyelország és a kisananti képviselői vettek részt. A királynét ma Coolidge elnök fogadta.

A magyar parlament új elnöke

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés mai ülésén megtartották az elnökválasztást. Huszár Károly alelnök kihirdette az eredményt, amely szerint leadtak 143 szavazatot, amelyből Zsitvay Tiborra esett 121 szavazat, 22 szavazólap üresen maradt. A választási eredmény kihirdetése után Zsitvay Tibor tartotta meg nagy tetszéssel fogadott székfoglaló beszédét. A ház azután elfogadta az elnök napirendi javaslatát, amelynek értelmében a ház legközelebbi ülését holnap tartja, amelyen a megüresült alelnöki tisztséget töltik be. Az ülés ezzel véget ért.

tése után Zsitvay Tibor tartotta meg nagy tetszéssel fogadott székfoglaló beszédét. A ház azután elfogadta az elnök napirendi javaslatát, amelynek értelmében a ház legközelebbi ülését holnap tartja, amelyen a megüresült alelnöki tisztséget töltik be. Az ülés ezzel véget ért.

Norvégiában népszavazás döntött a szesztilalomról

Osloból jelentik: Tegnap az országban népszavazást rendeztek abban a kérdésben, hogy eltöröljék a most fennálló szesztilalmat. A tilalom csupán a konyakra és egyéb olyan szeszitalokra vonatkozik, amelyek szeszartalmat meghaladja a 21 százalékat. A sör és bor árusítható, de ebben a tekintetben is bizonyos korlátozások állanak fenn. Hét évvel ezelőtt is népszavazás döntött a szesztilalom kérdésében. A szesztilalom mellett akkor 489.017 választó, ellene 304.673 választó szavazott. A népszavazásnak pusztán véleménynyilvánító jellege volt. A storting azonban alkalmazkodott ehhez a véleménynyilvánításhoz és törvényjavaslatot szövegezett meg, amellyel állandóvá tette a háború folyamán ideiglenesen bevezetett szesztilalmat.

A tilalom eredetileg a nehéz borokra is

kiterjedt. A storting 1923-ban eltörölte a nehéz borokra vonatkozó tilalmat. A tilalom ellenzői ugyanakkor mozgalmat indítottak, hogy az egyes szeszartalmú italokra fennmaradt tilalmat is töröljék el. Azt hangoztatták, hogy újabb népszavazásra nincs szükség, mert a stortingnak jogában áll hatályon kívül helyezni a törvényt. Ezt a felfogást elsősorban a konzervatívpartiak képviselték, míg a radikálisok és a munkáspártiak azon a véleményen voltak, hogy az eltörlési kérdését népszavazás elé kell bocsátani. Az agráriusok véleménye megoszlott a kérdésben.

A népszavazás végleges eredménye csak holnap válik ismeretessé. A déli órákig a tilalom mellett 297.010, a tilalom ellen 236.188 szavazatot számítottak össze.

Kilenc csendőr meggyilkolása után bombával ölték meg a tetovói kacsákat

Beogradból jelentik: A tetovói kacsák-támadásnál visszamaradt rabló rejtékhelyét hétfőn bombákkal közelítette meg a csendőrség, a rabló ennek ellenére folytatta a tüzelést a csendőrökre és még kettőt megölt, mivel közben az egyik súlyosan sebesült csendőr is meghalt, a rabló áldozatainak száma kilencre emelkedett. A rabló a feléje dobott bombák közül egyet visszadobott a csendőrökre. Egy bomba, amelyet a kacsák rejtékhelye mögé dobtak, súlyosan megsebesítette, mire az puszkáját balkezebe kapva, a közeli erdőbe menekült. A csendőrök üldözőbe vették, bombákat dobtak utána és az egyik bomba megölte. A csendőrség megállapította, hogy a rablót Dantovicznak hívták és bár mindössze 18 éves, számtalan gyilkosságot és rablást követett el.

Rablók megtámadták Newyorkban egy autó női utasait

Newyorkból jelentik: Nagyszámu rendőrtisztviselő és detektív kutat Brooklynban három rabló után, akik szombaton este tízenöt ezer dollár értékű ékszert raboltak el Calder volt szenátor feleségétől és annak barátjától, akik színházi előadás után autóján hazatérőben voltak. A rablók megállították az autót és kényszerítették annak vezetőjét, hogy a hátsó ülésen az asszonyok mellett foglaljon helyet. A rablók egyike a kocsit egy parkon át vezette s másik két társa közben kirabolta az utasokat, akiket revolverrel megfenyegettek ugyan, de nem bántották őket és éjszaka otthagyták az uton.

Poincaré felveti a bizalmi kérdést

Párisból jelentik: Az Echo de Paris úgy tudja, hogy Poincaré a kabinet több tagjával egyetértésben felveti a bizalmi kérdést, hogy a költségvetés számára, amelyet január 1-ig meg kell szavazni, a tárgyalás elsőbbségét biztosítsa. A költségvetés teljesen egyensúlyban van és a kincstár rendelkezésére álló eszközök több mint elégségesek.

Magyarország ezentúl Olaszországba szállítja a reparációs szenet.

Az elmúlt héten indult az utolsó szénvagon a pécsi bányavidékekről Jugoszláviába, amely a békeszerződés értelmében Jugoszláviának járó reparációs szenet szállítja. Ez a kötelezettség lejárt és most a pécsvidéki szénbányák szabadon rendelkezhetnek arról a napi 80 vagon szénről, amit eddig Jugoszláviába szállítottak. Az angol szénstrájk nagyon megkönnyítette a pécsi szénbányáknak az új orientációra való áttérést, amennyiben rendkívül nagy a kereslet a senek iránt.

Sikerült a pécsi szénnek piacot teremteni Olaszországban, illetőleg Fiumében és Triestben, ahol a magyar pécsvidéki szénnek az lesz a feladata, hogy az adriai kikötőkben pótolja a hiányzó angol szenet. A kötéseket úgy szólnak, hogy még az év végéig zárt vonatokban kétezereztíz vagon szenet kell leszállítani.

Egyébként a szénellátás Európaszerte rossz. A kikötőkben napokig vesztegeinek a hajók, míg a szükséges szenet fel tudják venni. A szénhiány Németországban mutatkozik a legszembetűnőbben, arra került már a sor, hogy a szénkiviteli tilalmat újra életbeléptessék. A sziléziai szénbányákat utasította a szénkormánybiztos, hogy csakis az Ausztriának és Csehszlovákiának szóló függőben levő rendelkezéseket szállíthatják le, ellenben a többi külföldi rendelkezéseket nem.

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk megszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala

A „Délbácska“ felhívása alapján most már tömegesen jelentkeznek az emberek tifusz elleni beoltásra

A városháza délelőtt 10–11-ig végzik az oltásokat — A magánorvosoknál is számosan jelentkeznek beoltás végett

A tifusz elleni védekezés leghatásosabb módszere a beoltás. A hatóságok is csak akkor tudnak eredményesen szembeszállni a fertőző betegségekkel, ha a közönség beoltatja magát a járványok ellen. A mostani tifusz járvánnyal kapcsolatban a „Délbácska“ felhívást intézett a lakossághoz, amelyben rámutatott az oltások szükségességére, valamint arra, hogy az oltás nem jár sem különösebb fájdalommal, sem pedig komplikációval, aki pedig beoltatta magát tifusz ellen, nem betegedhet meg tifuszban.

A „Délbácska“ felhívása nem volt eredménytelen. Amíg ugyanis előzőleg ugyiszólván senki sem jelentkezett oltásra, most már tömegesen keresik fel az emberek a városi tisztiorvosi hivatalt, ahol naponta délelőtt 10 és 11 óra között teljesen ingyen végzik az oltásokat. Most már olyanok is jönnek, akik egyáltalában nem kerültek össze tifusz betegekkel és akik spontán elhatározásból jelentkeznek oltásra. Jobban mondva, az emberek észre tértek csak most jöttek rá, hogy az oltás nem olyan kellemetlen ügy, amelyről félni kellene.

Beszélggettünk tegnap Klucka György dr. városi tisztiorvossal, aki a következőket mondotta munkatársunknak:

— A „Délbácska“ felhívása kitűnő eredménnyel járt. Három nap óta alig győzzük a munkát, annyian jelentkeznek beoltásra. Ha ez a tömeges jelentkezés folytatódik, külön ambu-

latóriumot rendezünk be, ahol egész nap oltathatjuk a jelentkezőket. Aki nem jöhet a városházára, magánorvosoknál is beoltathatja magát, amely esetben csak a kezelési honoráriumot kell megtéríteni, mert az oltóanyagot az orvosok díjtalanul kapják az epidemiológiai intézettől. Az eredménnyel egyébként nagyon meg vagyunk elégedve s ha a közönség továbbra is támogat, a járványt rövidesen le fogjuk küzdeni.

— Az utóbbi 2 napban újabb három tifusz megbetegedés fordult elő, a betegeket izoláltuk, a lakásokat fertőtlenítettük. Vidéken még mindig terjed a tifusz, Noviszádon ellenben már némileg csökkent a járvány s minden reményünk megvan arra, hogy rövidesen megszüntetjük a betegséget. Még egyszer hangsúlyozom azonban, hogy a beoltásokat folytatni kell, már azért is, mert aki egyszer beoltatta magát, teljesen immunis a betegséggel szemben. Mindenki tehát saját érdekében cselekszik, ha beoltatja magát. Most, hogy hidegebb időjárás köszöntött be, kettőzött figyelmet kell fordítani a betegség leküzdésére, mert tudvalevő, hogy a tifusz baktériumok a hidegebb időjárás mellett sokkal nagyobb mértékben fejlődnek, mint nyáron, mert a tifusz baktérium legveszedelmesebb ellenfele a nap. Ha tehát mindenki megteszi a kötelességét, a járványt a legrövidebb időn belül leküzdjük.

Oroszország végleg felhagy a külföldi kommunista propagandával

Londonból jelentik: A Daily News helsingforsai tudósítójának táviratát közli, amely szerint az orosz kormány a legközelebbi napokban kiáltványt fordul a világ va' amennyi nemzetéhez, amelyben bejelenti, hogy a kom-

munistá propagandával mindenütt felhagy. Az agresszív politikát megszünteti és tehetségéhez mértén tárgyalásokat kezd a háborús orosz adósságok rendezése ügyében.

Köteles volt-e a hidépitési vállalkozó bejelenteni a két munkás balesetét?

A vállalkozó cég főmérnöke nyilatkozik a „Délbácska“ nak s megállapítja, hogy a cég korrektül járt el — Mihaldzsics Sztanoje főkapitány is nyilatkozik a bejelentés kötelezettségéről

Megirtuk a minap, hogy a noviszádi hidépitkezésnél alkalmazott két munkás a Dunába esett, miközben az egyik karját törte, a másik pedig könnyebben megsebesült. Ez alkalommal megállapítottuk, hogy a vállalkozó cég elmulasztotta a balesetet bejelenteni a rendőrségnek s hogy emiatt a rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

A vállalkozó cég főmérnöke tegnap a következőket mondotta munkatársunknak az esetről:

— A „Délbácska“ hiradása tendenciózus és csak arra alkalmas, hogy a munkásokat felingerelje a vállalkozók ellen. Nem igaz, hogy el akartuk tussolni az ügyet s nem igaz az sem, hogy az egész eset a nyilvánosság kizárásával folyt le. Mi teljesen korrektül jártunk el, s amikor a munkások a Dunába estek, néhány perc alatt kihalásztuk őket. Az egyiket rögtön kocsin szállítottuk a kórházba, a másikat pedig a betegsegélyző pénztárhoz, sőt a szerencsétlenül járt munkások családjait értesítettük a balesetről. Miután többen arra figyelmeztettek, hogy három munkás esett a Dunába, azonnal sorba állítottuk az összes munkásokat és a létszám alapján megállapítottuk, hogy csak ketten hiányoztak közülük. Nem felel meg a valóságnak a betegpénztár az az állítása sem, hogy a munkások nem voltak biztosítva bal-

eset ellen, mert minden egyes munkást, nyomban a munkába lépés napján bejelentjük a betegsegélyző pénztárnak. Nem követtünk el tehát semmiféle mulasztást, mert a baleseteket nem vagyunk kötelesek bejelenteni a rendőrségnek, legfeljebb csak akkor, ha halálos balesetről van szó.

Ezzel szemben Mihaldzsics Sztanoje főkapitány, akinél tegnap érdeklődtünk a szokatlan nyilatkozat tényállása ügyében a következőket mondotta munkatársunknak:

— A munkásbiztosító törvény, valamint az ipartörvény értelmében igenis minden vállalkozó, aki munkásokat foglalkoztat, köteles mindent balesetet bejelenteni a rendőrségnek, mert ellenesetben a törvény rendelkezései ellen vét. Ezt különben a rendőrségi szabályrendeletek is előírják, mert a rendőrségnek a felelősség szempontjából kell beleavatkoznia és ez irányban vizsgálatot indítania, még abban az esetben is, ha a baleset nem végződött halállal. Ez törvényileg van kimondva Jugoszláviában s ehhez egy külföldi cégnek is alkalmazkodnia kell. Ha tehát a hidépitési vállalkozó nem jelentette be a balesetet, mulasztást követett el.

Részünkről egyébként helyt adtunk a főmérnök nyilatkozatának, amely tulajdonképpen semmit sem cáfol s ez alkalommal is megállapítottuk, hogy a vállalkozó igenis mulasztást követett el, amikor a balesetről nem értesítette azonnal a rendőrséget, akár tendenciával vádol bennünket ezért a cég főmérnöke vagy sem.

Hirdessen a Délbácska-ban

Akasztott ember házában nem jó kötélről beszélni...

Radics legújabb afférja Krakov hírlapíróval, a Politika munkatársával.

Rádics Szeptán, a horvát parasztpártvezére nem azért Radics, hogy minden héten ne legyen a kijelentései miatt legalább egy afférja. Alig hogy elfűt a vihar, amely igaz, hogy pohár vízben kavargott, de mégis vihar volt, amelyet Rádics kijelentései idéztek elő, máris újabb affér tűnt fel, amely Radics kijelentése miatt veődött fel, amelyet Krakov hírlapíró, a Politika munkatársa ellen tett.

Rádics ugyanis beogradi tartózkodása alatt nemcsak elítélőleg nyilatkozott Krakovnak egyik Olaszországgal kapcsolatban írt külpolitikai cikkéről, hanem ezzel kapcsolatban olyan kifejezéseket is használt, amelynek nem igen használatosak a sajtóban megjelent cikkek kiigazításánál.

Rádics ugyanis nem kevesebb büntetést kért Krakovra, mint agyonlövést azért a cikkért, amely szerinte hazaárulás.

A horvát parasztpártvezér nyíltan kijelentette, hogy ha ő tőle függne, az ilyen cikkért minden további nélkül agyonlövetné a bűnös újságírót.

Az egyébként mindig „békét“ hirdető Radics vezérszójas kijelentésére természetesen Krakov sem maradt adós a válasszal. A hírlapíró a Politika tegnapi számában többek között kijelenti,

hogy 1918 végén és 1919 elején mint a szerb hadsereg tisztje tartózkodott Zagrebben és ekkor egészen közelről figyelte meg Radicsnak azt a munkálkodását, amely elég ok arra, hogy Radics ne használjon olyan szót, mint amilyen az agyonlövés.

Végül Krakov bejelenti, hogy Radicsot a bíróságnál több inkriminált kijelentéseért, amelyet vele kapcsolatban használt, bepördölné, de tudja, hogy Radics régi szokása szerint, ebben az esetben ezeket a kijelentéseket egyszerűen megcáfolná.

Október huszonegyedikén tartják meg a munkáskamarák országos kongresszusát Beogradban

Az ország munkáskamarái az idén Beogradban tartják meg harmadik kongresszusukat, amelyen az aktuális munkás és gazdasági problémákat fogják letárgyalni. A harmadik kongresszus megtartásának időpontját október huszonegyedikére tűzték ki és a kongresszus teljes programját most küldték meg az összes munkáskamaráknak és így köztük a noviszádinak is.

A harmadik kongresszuson nemcsak a munkáskamarák kiküldöttei vehetnek részt, hanem mindazoknak a szakszervezeteknek a megbizottai is, amelyek a munkáskamarákba be vannak jegyezve.

A kongresszus napirendje a következő: 1. Az általános gazdasági helyzet. Referens dr. Topalovic Zsivko 2. A lakástörvény. Referens Uratnik Fülöp, a ljubljana munkáskamara titkára. 3. A közvetlen adókról szóló törvény kérdése. Előadó Krékics Bogdán. 4. A szociálpolitika, a munkásvédelmi törvények és azok végrehajtása. Előadók a zágrebi, ljubljana és a spliti munkáskamarák vezetői.

Seipel az új osztrák kancellár.

Bécsből jelentik: A nemzetgyűlés ma délután rövid ülést tartott Az elnök bejelentette a Ramek kormány lemondását. A következő ülést holnap délután tartják meg. Napirendü a főbizottságnak az új kormányról szóló jelentése szerepel. A nemzeti tanács főbizottsága dr. Seipeit bizta meg a kormány megalakításával. Seipel dr. holnap délután két órakor terjeszti a főbizottság elé az új kormány névsorát.

HIREK

1926. Október 20. Szerda

Római katolikus: *Vendel*. Protestáns: *Iréne*. Görög keleti: (Okt. 7.) *Szergiusz*. A Nap kel reggel 6 óra 24 perckor, nyugszik 17 óra 5 perckor. A Hold kel 17 óra 13 perckor, nyugszik 4 óra 56 perckor. Nemzeti Színház: Szép kaland. Apolló mozi: A meccs hőse (sportfilm).

Időjárás: (A petrovaradni katonai meteorológiai állomás jelentése) Az Anticiklon, amelynek Belgiumban van a központja hazánkban keresztül az Egei tengerig nyomult. A Földközi tenger feletti depresszió Mostarig jutott. Az Adrián és Keletserbiában erős szél, a felhőzet az egész országban általános, eső az északi és középső részeken volt. A Treskavica hegységben havazott. A hőmérséklet 5–6 C°-al esett.

Időjárás: Az Anticiklon nyugatról mind nagyobb erővel tart délkelet felé. Az idő javulni fog, a hőmérséklet emelkedni, eső nem lesz. Noviszádon szép idő várható, kevés felhővel eső nélkül. A hőmérséklet maximuma 18 C°, minimuma pedig 6 C° lesz.

— **Milovanovics Milán polgármester szabadságra utazott.** Milovanovics Milán noviszádi polgármester tegnap reggel hosszabb szabadságra utazott, amelyet Spanyolországban, Franciaországban és Angliában fog tölteni. Távolléte alatt Lakics Jovan alpolgármester fogja helyettesíteni, aki a csütörtöki közgyűlésen is elnököl.

— **A Kath. Olvasó és Gazdakör** műkedvelői f. hó 30-án, szombat este a Slobodában színe hozzák a „Betyár kendője” című eredeti magyar népszínművet.

— **Kínai papokat püspökké szentel a pápa.** Rómából jelentik: A pápa október 28-án személyesen fogja püspökké szentelni azt a hat ujonnan kinevezett kínai benszült püspököt, akik közül csupán egy a világi pap míg kettő a lazaristák, kettő a ferencrendiek és egy a jezsuiták rendjéhez tartozik.

— **Tizenhatéves testvér gyilkos.** Zalaegerszegről jelentik: Kisbucsan Tomor Zsigmond tizenhatéves fiú összeszólkozott bátyjával Istvánnal és indulatában agyonütötte. A borzalmas tett elkövetése után a gyilkos elmenekült és a büntetéstől való félelmében felakasztotta magát.

— **Folytak a kihallgatások a Tisza gyilkosság ügyében.** Budapestről jelentik: Sztanykovszky kihallgatását ma is folytatták a rendőrségen. Ugyancsak folytatták Gärtner Marcell kihallgatását is. Gärtner védője felszólította Sztanykovszky Tibort, hogy volt védőjét Lengyel Zoltánt oldja fel a védői titoktartás alól, mert másképp nem lehet az ügyben az igazságot felderíteni. Sztanykovszky ezt megis ígérte és hírszerint s ilyenirányban meg is teszi a szükséges lépéseket.

— **Nagy tűzvész pusztított egy sopronmegyei községben.** Sopronból jelentik: Csapód községben hétfőn hajnalban tűz ütött ki, amely nagy pusztítást okozott. Összesen tizenegy lakóház, tizenkét istálló, tizenhárom kamra és tizenhat pajta égett le. Több háziállat is odaveszett. A kár igen tekintélyes.

— **A belga külügyminiszter támogatja Mussolinét.** Brüsszelből jelentik: Vandervele külügyminiszter a belga szocialisták Matteotti emlékünnepeán hosszabb beszédet mondott, amelyben szokatlanul heves hangon támadta Mussolinét és a fasiszta rendszert.

— **Halálos baleset egy veronai építkezésnél.** Veronában tegnap egy építkezésnél beomlott az épülő ház homlokfala és tizenkét munkást maga alá temetett. A főpallér és három munkás a helyszínén meghalt, míg a többi nyolc munkás életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— **Nagyarányu sikasztást tárgyal ma a noviszádi törvényszék.** A noviszádi törvényszék Gomirac tanácsa ma fogja tárgyalni Serfőző János vasúti tisztviselő bűnügyét, aki 1923 január havában Turiján a vasúti állomáson teljesített szolgálatot és ilyen minőségben 68.341 dinárt és 90 parát sikasztott.

— **Aranybánya és kőolaj részvényeket hamisítottak Lengyelországban.** Varsóból jelentik: A napokban Varsóban letartóztattak egy Kormann nevű varsói embert, annak több társát és egy nyomdatulajdonost. A letartóztatottakat azzal vádolják, hogy urali aranybányarészvényeket és batui kőolajrészvényeket hamisítottak. A nyomozás eddigi eredménye szerint négy millió értékű részvényt adtak el. A hamisított részvényeket egy megszeágazó banda helyezte el Lengyelországban, Berlinben és Párisban. Berlinben egy Rubin nevű varsói lakos négyszázezer márka értékű hamis részvényt helyezett el.

Charlston töltött bonbon a legjobb!!!

— **Ujabb jogsérelem érte a csehszlovákiai magyar polgári iskolákat.** Prágából jelentik: Az iskolaügyi miniszter visszautasította a ruténföldi magyarságnak azt a jogos és törvényen alapuló kívánságát, hogy a ruténföldi magyar polgári iskolák számára engedélyezze a cseh törvények által előírt befejezési tanfolyamot, amely a törvény értelmében, a polgáriiskolák középiskolái jellegű ad. A csehszlovák miniszterium a törvény rendelkezésének nyílt megszegésével azt akarta, hogy a magyar polgári végzett növendékek végzettsége ne legyen egyenlő foku, a csehszlovák polgáriiskolák által nyújtott végzettséggel.

BUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE

ATLAS D. D. BUTOR és FAÁRUGYÁRBAN Novisad, Sumadijska u. 10. (A Hal-téren túl.)

— **Bizonyítékok hiányában felmentették.** A noviszádi ügyészség azzal vádolta Dimitrov Szlobodán dolnyikovilyi napszámost, hogy 1926 május 9-én és 10-én Dolnyikovilyon Novákovic Lázóval és még egy ismeretlen személlyel betört először Bánics Nova, utána pedig Paunic Milos házába és Bánicstól négy lovat, három lószerszámot, Paunicstól pedig egy lovat, egy csikót egy kötőféket és két szerszámot lopott 15.000 dinár értékben. A noviszádi bíróság tegnap tárgyalta az ügyet és bizonyítékok hiányában felmentette.

— **A „Betyár kendője” október 30-án a Slobodában.**

— **Kokainüzérek felett ítélik a berlini esküdtszék.** Berlinből jelentik: A nagy esküdtszék hoinap egy nemzetközi kábítószerekkel üzérkedő szervezet bűnperének tárgyalását kezdi meg. A fővádlott Haha gyógy-szerész, törvényszéki méreg és mérgek kereskedelmi szakértő. Mellette a vádlottak padján több volt orosz tiszt ül. A külföldi vádlottakat azzal vádolják, hogy kábítószerekkel, különösen pedig kokainnal kereskedtek.

— **Országilag nem támogatja tovább a bányász sztrájkot.** Londonból jelentik: A moszkvai kormány azért, hogy Krasszin küldetését ne veszélyeztesse, értesítette az angol bányászszövetséget, hogy a jövőben jelentékenyebb támogatásra nem számíthat.

— **Érdekes törvényszéki tárgyalások Budapesten.** Budapestről jelentik: A budapesti királyi kuria ma délelőt két érdekes ügyet tárgyal. Szőke István tanácsa Esküdti Lajos ügyét, Magyar István tanácsa pedig Léderer Gusztávné gyilkossági perét tárgyalja.

— **Életveszélyes a petrovaradini hajókikötő.** A személyforgalom könnyebb lebonyolítása érdekében a Petrovaradin felé át-

kelő hajó kikötőjét a városi uszodánál rendezték be. A városi uszoda nagyrészt azonban lebontották s így csak deszkák és fakerítések merednek a vízből, amelyek a stabilitás szempontjából nem a legtekélyesebbek. Már most a közönség szinte élete kockázatásával kénytelen ábandukolni a hajóra, ami különösen vasárnaponként jár többféle komplikációval. A „stégre” vezető lépcsőkről a korlátot is leszedték s a csuszós talajon mindennaposak a buk-fencek, ami viszont a gyermekek között okoz nagy riadalmat. A hajókikötő tehát mindenképpen veszedelmes, miért is az illetékesek figyelmét felhívjuk erre a legújabb noviszádi speciálításra, amely egyáltalában nem alkalmas, hogy megnyugtassa a Petrovaradinba ránduló közönséget.

— **Wunderlichné titkára a delejező asszony ellen.** Budapestről jelentik: Érczkövi Károly színész, a munkaügyi bírósághoz keresetel adott be Weisz Henrik orvos és Wunderlichné ellen. A keresetben elmondja, hogy Weisz és Wunderlichné közös rendelőt nyitottak és őt mint titkár szerződtették, hogy a pácienseket meggyőzze a delejezés kiválóságáról és a meggyőzött pácienseket betelerje a rendelőbe. Feladatai közé tartozott az is, hogy a páciensek minél többet fizessenek. Amikor a rendőrségnek feltűnt a delejezési tömeghisztéria, a társak egy vidéki városba tették át rendelőseiket, őt pedig felmondás nélkül elbocsátották. Érczkövi egyévi felmondásra szóló összeget követel. A bíróság a mai tárgyaláson nem hozott ítéletet, hanem elrendelte a bejelentett tanúk kihallgatását és a tárgyalást elnapolta.

— **Betörők egy chikágói gyárban.** Londonból jelentik: A Times newyorki jelentése szerint, egy chikágói gyárba betörők hatoltak be. A rablók feltörték egy páncélszekrényt, ahonnan százezer font sterlinget vittek el.

— **Kegyelemben részesítették a spanyol tűzértiszteket.** Madridból jelentik: Primo de Rivera elrendelte, hogy az elítélt tűzértisztek közül mindenki kegyelemben részesítendő, aki kegyelemért folyamodik. Az elítélt tűzértisztek közül azonban senki sem kért kegyelmet.

— **A budapesti főkapitányság emberbaráti intézkedése.** Budapestről jelentik: A főkapitány ma napiparancsban utasította a rendőrlégénységet, hogyha nehéz teher alatt görnyedő inasgyerekeket látnak az utcán, kötelesek megállapítani, hogy ki az inas ember-telen gazdája és kötelesek eljárást indítani ellene.

— **Halálra ítélték a galgóczi család-irtót.** Pozsonyból jelentik: A nyitrai törvényszék szombaton tárgyalta Krisztek János 44 éves galgóczi közművesegéd bűnügyét, aki ez év júliusában meggyilkolta feleségét, valamint két kisfiát és két kisleányát. A nyitrai törvényszék nagy érdeklődéssel kísért tárgyalás után Krisztek Jánost négyszeres gyilkosság miatt kötél általi halálra ítélté. A gyilkos közművesegéd fölébezt az ítélet ellen.

— **Nyolc év multán fogták el egy őrmester gyilkosát.** Berlinből jelentik: Egy nyolc évvel ezelőtt elkövetett rablógyilkosság rejtélyét oldotta tegnap meg a boroszlói rendőrség. 1918-ban nyomtalanul eltűnt Boroszlóból egy őrmester, akit közvetlenül a forradalom kitörése előtt 4 katonával őrájaira küldtek ki. A katonák csupán annyit tudtak mondani, hogy az őrmester egy uccasarkon otthagya őket és azóta sem látták többé. A nyomozás nyolc évvel ezelőt eredménytelenül végződött, míg azután ma a járőr egyik tagja levélben feljelentette egyik társát, hogy az gyilkolta meg az őrmestert. A gyilkost, egy 27 éves Prügel nevű gyári munkást, letartóztatták.

APOLLÓ okt. 20. és 21-én. — Egy film a szerelemről és sportról:

A meccs hőse

Egy izgalmas turbotrány története 7 felv. — Főszereplők: Marion Ninon és Bert Lytel.

Péntektől: Madame Sans Gène. Gloria Swanson-nal a főszerepben

SPORT

Megmozdult Noviszád szive.

A közelmúltban kéressel fordultunk Noviszád sportközönségéhez a kegyelet szavával és kérésünk meghallgatásra talált. A vasárnapi Radnicski—NAK mérkőzésen kerültek először eladásra azok az egydináros jegyek, amelyek jövedelméből, a noviszádi temetőben örök álmukat nyugvó sportifériak sírját akarjuk kijavítani. Az előmérkőzések közismerten mérsékelt anyagi viszonyok között élő nézők nem akartuk megterhelni és ezért a „Sportsirokra” felírt jegyeket csak a főmérkőzés előtt juttattuk el a pénztárakhoz. Örömmel állapítjuk meg, hogy éppen az állóhely közönsége közül sokan kifejezetten kérték a jegyet és akad olyan is, aki visszament az egydináros jegyért, akkor, amikor azt a pénztár megkapta.

A vasárnapi gyűjtésből 355 dinár gyűlt össze és ha ehhez hozzávesszük, a november 1-ig még lejátszásra kerülő mérkőzések adományait, úgy máris megállapíthatjuk, hogy a noviszádi futballközönség nemcsak gondolkodásának tanúságaképpen halottak napján virágos, gyertyafényes ünnepi köntösbe öltözik a noviszádi sportsírok.

Temerini T. C.—Juda Makkabi 6:1 (1:0)

Temerinből jelentik: A T.T.C. vasárnap látta vendégül a II. oszt. bajnokság reprezentánsát a noviszádi Juda Makkabi csapatát Temerinben az őszi forduló utolsó bajnoki mérkőzésére.

A szövetség által kirendelt bíró nem jelent meg s így a TTC. azt proponálta, hogy csak barátságos mérkőzést játszanak, mibe a Juda Makkabi nem volt hajlandó belemenni, hanem indítványozta, hogy közösen válasszanak egy szükség bírót.

A Juda Makkabi kívánságára éppen Temerinben tartózkodó Velicskovics Milánt kérték fel a mérkőzés levezetésére. Velicskovics partatlan jó bíraskodása mellett le is játszották a mérkőzést, mely a Juda Makkabi váratlanul nagyarányú vereségével végződött s ezzel a T. T. C. a másodosztályú bajnokság őszi fordulójának győztese is lett.

A Juda Makkabi választ. TTC. erős nappal szemben kezd. Erős és szép játék mindkét részről. 38 percen a TTC Milinszky 26 méteres szabadrugásából megszerzi a vezető gólt. Utánna erős Makkabi offenzíva, de a számtalan kapu lövést Szekenderovics gyönyörűen védi. Félidő 1:0 TTC javára.

Második félidőben a Makkabi erős iramot kezd, de sikertelenül. A TTC átörhetetlenül védi kapuját.

A Makkabi egymásután kapja a szépen kidolgozott gólokat. 12. percen esik a második gól, 16. percen a harmadik, 27-ben a negyedik, a 35-ben az 5., a 40. percen aztán a hatodik gól a Makkabi kapujában.

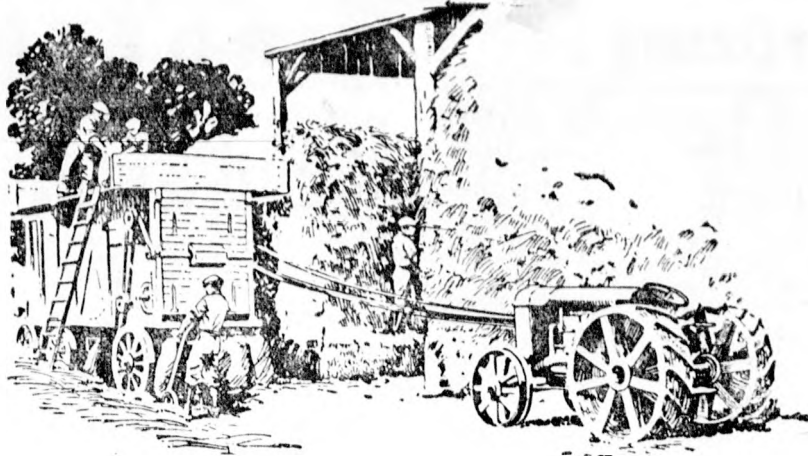
A 42. percen Makkabi a jobboldalon támad és ebből kifolyólag éri el egyetlen gólját.

A TTC fair játékot produkált, míg a Makkabi kissé durva volt, annyira, hogy a bíró többszöri figyelmeztetés után kénytelen volt egy Makkabi játékost kiállítani.

Érdemesnek tartjuk megjegyezni, hogy a gólok egy kivételével, mind 20 méternél távolabbi lövésekből eredtek.

A győzelemért Milinszky, Fau, Szöllösy, a kis Döme és Horvát Janit illeti dicséret, kiknek tudása vitte ily fényes győzelemre, a II. osztályú bajnokság első helyére a Temerini T. C.-t.

Eddig szólt a temerini tudósítónk jelentése, amellyel szemben egy másik tudósítás is bejutott hozzánk erről a mérkőzésről. Ebben csupán annyi az eltérés, hogy a bíró működésének adóz olyan nagy elismeréssel és megemlíti, hogy a Makkabi a játék tulnyomó részében fölénytel játszott Erről tanuskodik a kornerány is, amely 20:1 a Makkabi javára. A noviszádi csapat veresége kizárólag a kapus gyenge játékának tulajdonítható.

A TERMÉS BETAKARÍTÁSA

gyerekjáték a Fordson traktor segítségével. De ugyanazt a Fordson traktort nemcsak vontatóberő gyanánt használhatja fel, hogy a gabonáját a mezőről a csűrbe hordja, hanem stabil erőforrásként is, hogy mezőgazdasági gépeit a cséplésnél és őrlésnél hajtsa. A munka és időmegtakarítás oly rendkívüli, hogy a Fordson traktor csekély beszerzési költségét rövid idő alatt busásan behozza. Haladéktalanul magyaríztassa meg és mutattassa be magának a legközelebbi Fordson képviselő által. Önre nézve minden költség vagy kötelezettség nélkül mindazokat a munkákat, melyeket a Fordson traktor el tud végezni.

A traktor ára: **Dinar 37.500.—**

Franko Rakek. Ár kötelezettség nélkül.

Fordson

A Ford Motor Company gyártmánya

Látogassa még ma meg az országban lévő számos képviselőink egyikét!

Charleston paródia az „Orlov”-ban. Az „Orlov” egyik legnagyobb slágerszáma a Charleston paródia, amelyet Klemencsics Klemensz és Michl Milka mutatnak be. Klemencsics tegnap a következőket mondotta munkatársunknak a szenzációsnak ígérkező táncról:

— A charleston annyira igénybe veszi a szervezeted, hogy a táncolók szívtágulást kaphatnak. A számot tehát, bármennyire is tetszene a közönségnek, nem fogjuk ismételni. Előre is einézést kérek a közönségtől, ha a taps után nem ismételjék a táncot. Nem szeretnék ugyanis szívtágulást kapni.

Klemencsics nyilatkozatával szemben Vesznics Radoszláv, aki a darabot rendezi, különvéleményt nyújtott be s így nyilatkozott a charleston állítólagos veszedelméről.

— Azt hiszem, hogy a charleston csak akkor veszélyes a szívre, ha szép leánnyal táncolják!

Michl Milka is beleavatkozott a vitába:

— Ebben az esetben Klemencsics feltétlenül szívtágulást kap, hiszen én vagyok a partnernője.

Ez ellen viszont senkinek sem lehetett kifogása s végül a próbán abban állapodtak meg, hogy a charlestont csak abban az esetben fogják megismételni, ha Klemencsics hiteles orvosi bizonyítvánnyal fogja igazolni, hogy nem kapott szívtágulást.

A moziszínészek életkora. Egy berlini ujságíró nagy indiszkréciót követett el: lapjában elárulja a legismertebb moziszínészek életkorát. Nem lesz érdektelen, ha az ujságíró felfedezése alapján ideiktatunk néhány évszámot, természetesen — különösen a nőkkel szemben — felelősség nélkül.

Abel Alfréd 42 éves, Fern Andra 32 éves, Käthe Dorsch 38, Ottó Gebühr 37, Harry Liedke 38, Lia Mara 29, Mia May 43, Hella Moja 30, Paul Morgan 40, Mae Murray 39, Erna Morena 36, Asta Nielsen 49, Ossi Oswald 29, Henny Porten 38, Harry Piel 35, Lia de Putty 26, Ellen Richter 33, Reinhold Schünzel 37, Dagny Servaes 32, Gunnar Tolnaes 43, Konrad Veidt 36 és Paul Wegener 44 éves.

— **Anarchista propagandáért elítélték egy párisi ujságírót.** Párisból jelentik: Marty kommunista képviselő fivérét és Bellangert, a Humanite igazgatóját, a törvényszék tegnap délután egyenként nyolcnapi fogházra és száz frank pénzbüntetésre ítélte, mert a katonaság körében engedetlenségre izgattak és anarchista propagandát fejtettek ki.

— **A legújabb női kabátok megérkeztek! Nagy választék! Olcsó árak! „Platz” cégnei, Noviszád, Kr. Petra 30.**

Diaktáskák nagy választékban, nagyban és kicsinyben a **Lazarević**-féle ujonnan átköltözött üzletben, Novi Sad, Pašičeva (Szűcs) utca 30.

TÖZSDE

Október 19	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	914.50	10.93	1094.25	1932.25
Zürich	—	56.48	56.55	—
Newyork	518.—	274.55	274.80	485.7/8
London	2512.—	163.—	167.25	292.50
Páris	15.13	238.—	238.50	424.25
Milano	21.90	167.60	167.75	296.25
Prága	15.32	13.45	13.49	—
Berlin	—	795.—	793.—	—
Budapest	—	14.47	159.—	282.50
Brusszel	—	797.—	—	—
Bécs	—	—	30.10	—
Bukarest	275.—	30.—	22.70	40.—
Amsterdam	—	—	—	—
Szofija	—	—	—	—
Oslo	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde

1926 október 19, 20 óra

Buza	Tengeri
Szeptember	Szeptember
December 142.7/8	December 76.7/8
Május 146.3/8	Május 84.50

Irányzat: buza, tengeri nem állandó (AVAL*)

Novisadi terménytőzsde

1926 október 19. (Hivatalos jegyzések)

Bácskai 75 kg. 2 százalékos d. k. kötés 280 (200 mm), bácskai szokvány Tisza r. k. kötés 280 (900 mm), bánti, 76 kg-os 3 százalékos d. k. kötés 277.50 (200 mm). Zab, bácskai d. k. kötés 142.50 (300 mm), szeremi d. k. kötés 145 (100 mm) Tengeri, bácskai új X. d. k. kötés 115 (400 mm), bácskai szárított Duboka paritás kötés 152.50 (450 mm), bánáti III-IV. Begej r. k. kötés 150 (1000 mm), szeremi szárított d. k. kötés 150 (200 mm). Buzaliszt, bácskai 6. számú kenyérliszt d. k. kötés 280 (400 mm), bácskai 6. sz. kenyérliszt X. XI. XII. d. k. kötés 285 (800 mm), bácskai 7. sz. kenyérliszt XII. d. k. kötés 195 (100 mm), bácskai nullás g. d. k. 440 (500 mm), szeremi nullás g. XI. 10-ig d. k. kötés 440 (300 mm), bánáti 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 380 (100 mm), bácskai 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 270 (200 mm). Irányzat: szilárd.

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMÁN SÁNDOR

APRÓ HIRDETÉSEK

ELADÁS

ZONGORA, Bösendorfer, eladó. Cím: Kardos hirdetővállalatnál, Novisad, Vilsonov trg 7. 1379-1

FERFI Singer-varróegép olcsón eladó Bana Jelašica (Mikes Kelemen) u. 6.

VEGYES

ELVESZETT egy Sipos Mária névre szóló cseled-könyv 2 darab fényképpel. A becsületes megtaláló adja le a kiadóba.

Uj! Uj!

„RELIEF“

festészetekhez, alapozó festék és minden hozzávaló kellek kapható:

Bröder és Kovács

festők kereskedésében

NOVISAD

Futoski p. 43. - Tel.: 84

ÜGYES SEGÉD,

ki a kirakatrendezéshez is ért, azonnal felvétetik
KLEIN JENŐ
kötött és szövöttáru üzlet Novisad, Jevrejska u. 13.
1378-1-2

Egy elegáns és jóforgalmu

cipész-üzlet műhellyel,

teljes berendezéssel a belvárosban, más vállalkozás miatt, azonnal eladó.
1351 Cím a kiadóban. 1-2

HIRDETÉSEK

500 drb óra ingyen!

Minden IDOL krém dobozban van egy betű az

J D O L K R E M

szóbol. Ha azokat összegyűjti és beküldi az üres dobozokkal együtt,

jutalmul kap egy órát!

Kérje minden holl

Ne fogadjon el mást!

Prva Jugoslovenska Kemička Fabrika D. D. Novisad.

Házat veszek

3 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből állót. Irásheli ajánlatokat „Házvétel” jellegére a kiadóba kérek.
1363-1-3

Tanulóleányok,

egy fiatal varróleány fizetéssel felvételnek.

JULIO BERGER

confektio vállalata, Pašičeva u. 11.
1371-1-2

A Novisadi Terménytőzsde építkezésnél fennmaradt nagyobb mennyiségű teljesen száraz és egészséges

ácsolt és gömb épülették

3 mtr. 20 mtr. hosszban olcsón eladók. Fakereskedőknek alkalmi vétel. Megtekinthető és közelebbi felvilágosítás az új terménytőzsde épületnél.
1323-1-3

Vásár-hirdetmény

A novisadi országos állat és kirakodó vásár 1926. október 30., 31. és november 1-én a Pirosi-uton, a református temető mellett fog megtartatni, melyre mindenféle állatnak vézmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllal meg van engedve.

Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárúsítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron.

Ez a rendelet úgy az idegenekre, valamint a helybeliekre is vonatkozik.

Az árusító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni.

Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárúsító helyet a vásáron.

A vásártéren senkinek sem szabad árusító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza.

Novisad szab. és kir. város rendőrkapitányi hivatal, 1926. október 11-én.

Főkapitányi hivatal.

A KATH. OLVASÓ- és GAZDAKÖR MÜKEDVELŐI

október 30-án, szombaton este 8 órai kezdettel a Sloboda dísztermében színre hozzák:

A betyár kendője

című népszínművet 4 felvonásban Abonyi Lajostól

Rendező: Diener Gyula

SZEMÉLYEK:

özvegy Onodi Kulcsár Nagy Istvánné	Galambos Maca
ifj. Onodi Kulcsár Nagy András, fogadott fia	Sárváry Béla
Onodi Kulcsár Nagy Ferenc, agglegény	Garay József
Andó ügyvéd, városi tanácsn.	Piltz Nándor
Boris asszony, özv. Gulyásné	Juhász Mariska
Bandi fia, számadó	Kovács Géza
Örzi, ennek neje	Lépes Mariska
Busi, csárdás	Wagner Pál
Busi, csárdásné	Buzgó Teruska
Zsófi, leányuk	Mészáros Mancika
Csepü, szabó	Pollermann Béla
Kajszin Dárius, borb. barátai	Mayer János
Ragyás } futóbetyárok	Kalmár Péter
Pisze } futóbetyárok	Székely János
Betyárok	Noszák Ferenc
	Galambos András
	Sódör Péter
	Szokola Szilveszter
Szolgabíró	Leichtner Miklós
Esküdt	Gausz József
Biztos	Siket István
Megyei pandur	Móricz János
Poroszló	Wagner József
Első } huszár	Kakucska István
Második } huszár	Andricsek István

Nép, cigányok.

Az előadás után tánc. — Helyárak: I. hely 50 D. II. hely 35 D. III. hely 20 D. Erkölytűs 40 D. Jegyek elővételben Abraham János könyvkereskedésben s a Kath. Gazdakörben Egres u. 18. kaphatók

Ügyes soffört keresek

Ajánlatok „Megbízható” jelige alatt

Schmolka hirdetőiroda, Novi Sad, Jevrejska u. 7. küldendők.

Veszek házat

lehetőleg közel a város központához. Ára k. b. 120 000. Bővebbet Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Jevrejska ul. 7.

Keres jól bevezetett pálinkafőzde és likörgyár rutinizott, ügyes, megbízható

utazót,

ki Dél- és Középbácskában és Szerémségben nagy vevőkörrel bír. Ajánlatokat csak a pálinka vagy fűszerszakmából az eddigi működés pontos megjelölésével és referenciákkal el látva „Likörgyár” jelige alatt a kiadó-1385 hivatalba kér. 1-2

Nagy raktár

és irodahelyiségek szükséges berendezéssel, forgalmas helyen kiadó. Közelebbi felvilágosítással Schmolka hirdetőiroda, Novisad, Jevrejska ul. 7. szolgál. 1387-1-2

Vállalok: könyvlefejtést, mérlegkészítést, elhanyagolt könyvek rendbehozását, a könyvvitel gyakorlati tanítását, peres ügyekben könyvszakértői munkákat, órákonyvelést.

Borbély L. magán és bírósági könyvszakértő. Póstaftók 75. 1-0

Hirdessen a

Délbácskában!